

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubelskiego
w Lublinie

Załącznik
do uchwały nr CCCVIII/5429/2021
Zarządu Województwa Lubelskiego
z dnia 28 października 2021 r.

SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU I WYNIKÓW
KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROJEKTU PROGRAMU
**FUNDUSZE EUROPEJSKIE
DLA LUBELSKIEGO**
2021-2027

Lublin, 28 października 2021

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	2
1. WPROWADZENIE	3
2. PODSTAWY PRAWNE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	4
3. ORGANIZACJA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	5
4. WYKAZ I RAPORT Z PRZEBIEGU SPOTKAŃ ODBYTYCH W TRAKCIE KONSULTACJI	7
5. OPINIE ORGANÓW, INSTYTUCJI ORAZ ORGANIZACJI OPINIODAWCZO-DORADCZYCH SKUPIAJĄCYCH PRZEDSTAWICIELI REGIONALNYCH I KRAJOWYCH ŚRODOWISK GOSPODARCZYCH I PARTNERÓW SPOŁECZNYCH	13
6. INFORMACJE NA TEMAT UWAG ZGŁOSZONYCH W RAMACH KONSULTACJI	16
7. PODSUMOWANIE	19
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	20

WYKAZ SKRÓTÓW

B+R	badania i rozwój
DW EFRR	Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
DW EFS	Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego
DZ RPO	Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny+
IIT	Inny Instrument Terytorialny
IP	Instytucja Pośrednicząca
KSRR 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego do 2030 r.
KWRiST	Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
LAWP	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
MOF	Miejskie Obszary Funkcjonalne
NGO	organizacje pozarządowe
OSI	Obszar Strategicznej Interwencji
RLKS	Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
RPO WL 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020
SOR	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
SRWL 2030	Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r.
UMWL	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
RDPP WL	Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego
WRDS	Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

1. WPROWADZENIE

Kluczowym elementem wdrażania Funduszy Europejskich jest zasada partnerstwa, której podstawę stanowi podejście oparte na wielopoziomowym zarządzaniu i która zapewnia udział władz regionalnych, lokalnych i miejskich oraz innych instytucji publicznych, społeczeństwa obywatelskiego, partnerów gospodarczych i społecznych oraz – w uzasadnionych przypadkach – organizacji badawczych i uniwersytetów. Chodzi tu o zaangażowanie partnerów w cały proces „życia” danego programu: począwszy od jego przygotowania poprzez wdrażanie – aż po ewaluację.

Jednym z narzędzi realizacji zasady partnerstwa na etapie przygotowania programu są konsultacje społeczne, powszechnie uznawane za ważny, skuteczny i efektywny sposób partycypacji publicznej. Podstawowym założeniem konsultacji jest konfrontacja dokumentów z potrzebami, oczekiwaniami, a także planami rozwojowymi wszystkich potencjalnych odbiorców wsparcia. Uczestnicy konsultacji społecznych, poprzez zgłaszanie uwag i opinii, mają możliwość realnego wpływu na kształt danego dokumentu. Podejście partycypacyjne, związane z udziałem partnerów w procesie kształtowania dokumentów programowych, zapewnia wypracowanie możliwie najtrafniejszych, najbardziej użytecznych i realistycznych rozwiązań, a tym samym pozwala na dostosowanie działań do miejscowych i regionalnych potrzeb oraz priorytetów.

Organizując proces konsultacji społecznych programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* (dalej: Program), Zarząd Województwa Lubelskiego kierował się następującymi założeniami i celami do osiągnięcia:

- nawiązanie dialogu pomiędzy mieszkańcami a władzą samorządową województwa lubelskiego w procesie programowania wsparcia w Programie;
- realne zaangażowanie jak najszerszego grona osób i instytucji w celu zapewnienia wielostronnego charakteru konsultacji;
- animowanie i stymulowanie szerokiej dyskusji nad założeniami Programu;
- zapoznanie się ze społecznym odbiorem projektu Programu oraz ze stopniem jego społecznej aprobaty;
- zwiększenie akceptacji społecznej dla tworzonego dokumentu i działań podejmowanych w procesie programowania;
- podniesienie wiedzy i świadomości mieszkańców województwa lubelskiego w zakresie Programu i działań Samorządu Województwa w tym zakresie (walor edukacyjny konsultacji);
- zestawienie planowanego wsparcia ze wskazywanymi przez mieszkańców województwa lubelskiego, podmioty i instytucje informacjami o występujących problemach, proponowanych sposobach ich rozwiązania oraz możliwościach wsparcia ze środków unijnych (w szczególności w ramach Programu);
- stworzenie możliwości współdecydowania i poczucia współodpowiedzialności za Program.

Zebranie uwag, opinii, propozycji lepszych rozwiązań w czasie konsultacji społecznych pozwoli przygotować dojrzały dokument, który następnie zostanie skierowany do negocjacji z Komisją Europejską.

2. PODSTAWY PRAWNE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Obowiązek przeprowadzenia konsultacji społecznych wynika z:

- art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r., poz. 1057), zwanej dalej *ustawą*,
- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1668, z późn. zm.),
- art. 21 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

Biorąc pod uwagę powyższe wymogi, Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 13 lipca 2021 r. przyjął uchwałę Nr CCLXXVII/4868/2021 w sprawie skierowania do konsultacji społecznych projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*.

Obowiązek opracowania i publikacji niniejszego sprawozdania wynika z art. 6 ust. 6 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

3. ORGANIZACJA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* został przyjęty uchwałą Nr CCLXXV/4850/2021 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 6 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*. Na mocy uchwały Nr CCLXXVII/4868/2021 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie skierowania do konsultacji społecznych projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, wszczęto proces konsultacji społecznych oraz przyjęto harmonogram przebiegu konsultacji społecznych. Harmonogram, o którym mowa powyżej, został zmieniony uchwałą Nr CCXCI/5135/2021 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 31 sierpnia 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie skierowania do konsultacji społecznych projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*. Zmiana Harmonogramu dotyczyła doprecyzowania i aktualizacji terminów spotkań z poszczególnymi gremiami.

3.1 Udostępnienie informacji o konsultacjach społecznych

Informacja na temat wszczęcia oraz terminu konsultacji społecznych została opublikowana w dniu 28 lipca 2021 r.:

- na stronach internetowych: www.lubelskie.pl, www.umwl.bip.lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl;
- poprzez upublicznienie na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie przy ulicy Grottgera 4, Czechowskiej 19 oraz Stefczyka 3b.

Ponadto, informacja o konsultacjach społecznych została ogłoszona w prasie o zasięgu lokalnym i regionalnym: *Dziennik Wschodni* (wydanie z 30 lipca 2021 r.), *Nowy Tydzień Lublin* (wydanie z 2-8 sierpnia 2021 r.), *Tygodnik Zamojski* (wydanie z 3 sierpnia 2021 r.), *Słowo Podlasia* (wydanie z 3-9 sierpnia 2021 r.), *Wspólnota Puławska* (wydanie z 3 sierpnia 2021 r.), jak również w serwisach internetowych wymienionych tytułów.

3.2 Informacja o terminie konsultacji

Konsultacje społeczne trwały od 28 lipca 2021 r. do 30 września 2021 r. łącznie (65 dni).

3.3 Uczestnicy konsultacji społecznych

Zgodnie z ogłoszeniem o konsultacjach społecznych, do zapoznania się z treścią konsultowanego dokumentu i zgłaszania uwag oraz opinii, Zarząd Województwa Lubelskiego zaprosił wszystkie osoby i podmioty zainteresowane, w szczególności przedsiębiorców, jednostki samorządu terytorialnego, partnerów społeczno-gospodarczych, administrację rządową oraz organizacje pozarządowe.

Mając na względzie zapisy art. 19a ust. 1 ustawy, Program został skonsultowany m.in. z jednostkami samorządu terytorialnego, partnerami społeczno-gospodarczymi oraz z KWRiST.

3.4 Formy zgłaszania uwag i zbierania opinii

Uwagi i opinie na temat konsultowanego projektu dokumentu należało przekazywać na formularzu zgłaszania uwag do projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, wypełnianym elektronicznie w wersji edytowalnej, na adres e-mail: konsultacjeprogram2021-2027@lubelskie.pl.

Przekazywać uwagi i opinie, a także zadawać pytania można było także podczas bezpośrednich spotkań konsultacyjnych, podczas których przedstawiciele DZ RPO, DW EFS, DW EFRR UMWL oraz LAW P i WUP udzielali informacji na bieżąco.

4. WYKAZ I RAPORT Z PRZEBIEGU SPOTKAŃ ODBYTYCH W TRAKCIE KONSULTACJI

Konsultacje społeczne projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* zostały zainaugurowane konferencją otwierającą, która odbyła się w dniu **28 lipca 2021 r.** w Lubelskim Centrum Konferencyjnym. Uczestniczyli w niej przedstawiciele Komisji Europejskiej, Parlamentu RP, strony rządowej, strony samorządowej, a także eksperci, którzy wzięli udział w następujących panelach tematycznych:

- Innowacje i transformacja gospodarcza,
- Środowisko i transport,
- Infrastruktura społeczna i kapitał ludzki,
- Rozwój zrównoważony terytorialnie.

Łącznie w konferencji transmitowanej on-line wzięło udział 376 osób, w tym 66 osób uczestniczyło stacjonarnie. Zapis konferencji dostępny jest na kanale YouTube *Lubelskie Fundusze Europejskie* oraz Facebooku na profilu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie.

Łącznie w czasie trwania konsultacji społecznych projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* odbyło się 70 spotkań, których przebieg został opisany poniżej.

A. Spotkania powiatowe

W ramach konsultacji społecznych zorganizowano 24 spotkania we wszystkich powiatach oraz miastach na prawach powiatu województwa lubelskiego. Podczas spotkań przedstawiciele UMWL oraz IP zaprezentowali zarówno główne założenia programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, jak również części szczegółowe, dotyczące wsparcia w ramach EFRR, przedstawione przez Dyрекcję i pracowników DW EFRR i LAWP, a także wsparcia w ramach EFS+, zaprezentowane przez Dyрекcję i pracowników DW EFS i WUP. Następnie projekt Programu był przedmiotem dyskusji.

Spotkania w powiatach woj. lubelskiego:

- 1) **18 sierpnia 2021 r.** w Lublinie, uczestniczyło 47 osób,
- 2) **18 sierpnia 2021 r.** w powiecie lubartowskim, Lubartów, uczestniczyło 14 osób,
- 3) **18 sierpnia 2021 r.** w powiecie świdnickim, Świdnik, uczestniczyło 11 osób,
- 4) **23 sierpnia 2021 r.** w powiecie łukowskim, Łuków, uczestniczyło 41 osób,
- 5) **23 sierpnia 2021 r.** w powiecie radzyńskim, Radzyń Podlaski, uczestniczyło 40 osób,
- 6) **26 sierpnia 2021 r.** w powiecie chełmskim, Chełm, uczestniczyło 19 osób,
- 7) **26 sierpnia 2021 r.** w powiecie biłgorajskim, Biłgoraj, uczestniczyły 53 osoby,
- 8) **26 sierpnia 2021 r.** w powiecie krasnostawskim, Krasnystaw, uczestniczyły 23 osoby,
- 9) **27 sierpnia 2021 r.** w powiecie włodawskim, Włodawa, uczestniczyły 24 osoby,
- 10) **27 sierpnia 2021 r.** w powiecie łęczyńskim, Łęczna, uczestniczyło 30 osób,
- 11) **27 sierpnia 2021 r.** w powiecie parczewskim, Parczew, uczestniczyło 26 osób,
- 12) **30 sierpnia 2021 r.** w powiecie puławskim, Puławy, uczestniczyły 32 osoby,
- 13) **31 sierpnia 2021 r.** w powiecie kraśnickim, Kraśnik, uczestniczyły 94 osoby,
- 14) **31 sierpnia 2021 r.** w powiecie janowskim, Janów Lubelski, uczestniczyło 35 osób,
- 15) **31 sierpnia 2021 r.** w powiecie opolskim, Opole Lubelskie, uczestniczyło 51 osób,
- 16) **2 września 2021 r.** w powiecie białskim, Biała Podlaska, uczestniczyły 33 osoby,

- 17) **2 września 2021 r.** w powiecie lubelskim, Lublin, uczestniczyło 51 osób,
- 18) **3 września 2021 r.** w Zamościu, uczestniczyło 40 osób,
- 19) **3 września 2021 r.** w powiecie zamojskim, Zamość, uczestniczyło 55 osób,
- 20) **3 września 2021 r.** w powiecie hrubieszowskim, Hrubieszów, uczestniczyło 20 osób,
- 21) **6 września 2021 r.** w powiecie tomaszowskim, Tomaszów Lubelski, uczestniczyły 62 osoby,
- 22) **8 września 2021 r.** w Białej Podlaskiej, uczestniczyło 65 osób,
- 23) **15 września 2021 r.** w Chełmie, uczestniczyło 19 osób,
- 24) **16 września 2021 r.** w powiecie ryckim, Ryki, uczestniczyło 49 osób.

B. Spotkania branżowe

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono 8 spotkań branżowych: 4 spotkania dla organizacji pozarządowych, 3 spotkania dla przedsiębiorców i zrzeszających ich organizacji oraz 1 spotkanie dla uczelni i ośrodków badawczych.

Spotkania dla organizacji pozarządowych:

- 1) W dniu **14 września 2021 r.** odbyło się spotkanie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych (dalej: NGO), do uczestnictwa w którym można było zgłaszać się poprzez formularz dostępny na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl. Spotkanie odbyło się w trybie zdalnym, przy wykorzystaniu narzędzia MS Teams. W spotkaniu zdalnie uczestniczyło 34 przedstawiciele NGO, zaś w siedzibie Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym – Marszałek Województwa Lubelskiego oraz przedstawiciele Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie. Przedstawili oni założenia projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, ze szczególnym uwzględnieniem działań, w których wsparcie mogą otrzymać organizacje pozarządowe. Spotkanie zakończyło się dyskusją.
- 2) W dniu **17 września 2021 r.** w siedzibie Fundacji Wolności odbyło się spotkanie dla seniorów, podczas którego przedstawiono założenia projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, ze szczególnym uwzględnieniem działań, w których grupą docelową są seniorzy. W spotkaniu uczestniczyło 10 osób.
- 3) W dniu **20 września 2021 r.**, w siedzibie DZ RPO odbyło się spotkanie z przedstawicielami Lokalnych Grup Działania z województwa lubelskiego. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele DZ RPO, DW EFRR oraz DW EFS. Spotkanie dotyczyło opracowanych w projekcie *Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027* propozycji wsparcia dla sektora pozarządowego – Lokalnych Grup Działania oraz dla innych podmiotów i instytucji, działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Podczas spotkania przedstawiono szczegółowe informacje nt. możliwości, form i sposobów wsparcia projektów Lokalnych Grup Działania, z udziałem środków UE programu regionalnego, w tym w obszarach interwencji strategicznej objętej instrumentami terytorialnymi. W związku z decyzją o ujęciu w Programie kompleksowej interwencji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (dalej: ZIT) Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (dalej: MOF) oraz Innych Instrumentów Terytorialnych (dalej: IIT) dotyczących wsparcia partnerstw z obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją oraz rewitalizacji obszarów miejskich i innych niż miejskie, uczestnikom spotkania udzielono wyczerpujących wyjaśnień na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju prowadzonego w oparciu o strategię terytorialne w perspektywie finansowej 2021-2027. Wyzwania rozwojowe województwa lubelskiego, o których mowa m.in. w SRWL 2030, wymagają

koncentracji wsparcia na obszarach strategicznej interwencji (OSI), wspieranych instrumentami ZIT i IIT. Powyższe założenia uwarunkowały rozstrzygnięcie w sprawie odstąpienia od formuły wdrożenia kolejnego instrumentu – wielofunduszowego RLKS. W spotkaniu uczestniczyło łącznie 21 przedstawicieli Lokalnych Grup Działania.

- 4) W dniu **24 września 2021 r.** zaprezentowano założenia projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* podczas Forum Organizacji Pozarządowych z terenu Powiatu Lubelskiego, które odbyło się w Urzędzie Gminy Jabłonna. Przedstawiciele UMWL wzięli udział w tym wydarzeniu na zaproszenie Bychawskiego Stowarzyszenia Kobiet Aktywnych we współpracy z Powiatową Radą Pożytku Publicznego Powiatu Lubelskiego. W spotkaniu uczestniczyło 45 osób.

Spotkania dla przedsiębiorców:

- 1) Pierwsze spotkanie z przedstawicielami przedsiębiorców odbyło się dnia **13 września 2021 r.** w Lubelskim Centrum Konferencyjnym w Lublinie. W spotkaniu wzięło udział 25 reprezentantów przedsiębiorców, organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców, klastrów, parków naukowo-technologicznych i jednostek naukowych.
- 2) Drugie spotkanie z przedsiębiorcami odbyło się dnia **15 września 2021 r.** w siedzibie Chełmskiego Domu Kultury w Chełmie. Wzięło w nim udział 19 uczestników reprezentujących przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe.
- 3) W dniu **23 września 2021 r.** w Centrum Kultury w Ostrowie Lubelskim odbyło się spotkanie dla przedsiębiorców i stowarzyszeń z terenu Gminy Ostrów Lubelski. W spotkaniu wzięły udział 22 osoby. Podczas spotkania zaprezentowano założenia projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*.

Spotkanie dla uczelni i organizacji badawczych:

W dniu **21 września 2021 r.** w siedzibie DZ RPO odbyło się spotkanie dla reprezentantów uczelni i organizacji badawczych z województwa lubelskiego. W spotkaniu wzięło udział 27 osób.

C. Spotkania w zakresie instrumentów terytorialnych

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono **3 dwudniowe warsztaty dla jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład MOF**, planujących realizację ZIT. Do udziału w warsztatach zaproszono przedstawicieli 92 jednostek samorządu terytorialnego: gmin oraz powiatów. Warsztaty odbyły się w formie stacjonarnej, w siedzibie DZ RPO, w terminach **17-20 sierpnia 2021 r. i 24-25 sierpnia 2021 r.** łącznie w warsztatach uczestniczyło 82 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące uczestników przedmiotowych warsztatów.

- 1) W dniach **17-18 sierpnia 2021 r.** odbyły się warsztaty dla jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego (Lublin, Świdnik, m. Lubartów, Łęczna, Piaski, Bychawa, Bełżyce, Nałęczów, Konopnica, Jastków, Głusk, Wólka, Niemce, Niedrzwica Duża, Garbów, Mełgiew, Wojciechów Strzyżewice, Jabłonna, Lubartów, Spiczyn i Kamionka) oraz powiatów: lubelskiego, lubartowskiego, łęczyńskiego, puławskiego i świdnickiego. W warsztatach wzięło udział 29 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 2) W dniach **19-20 sierpnia 2021 r.** odbyły się warsztaty dla jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład Miejskich Obszarów Funkcjonalnych miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze: Biała Podlaska (m. Biała Podlaska i Biała Podlaska), Chełm (m. Chełm, Chełm i Kamień), Zamość (m. Zamość i Zamość), Biłgoraj (m. Biłgoraj, Biłgoraj i Księżpol), Hrubieszów

(m. Hrubieszów i Hrubieszów), Krasnystaw (m. Krasnystaw, Krasnystaw, Siennica Różana, Łopiennik Górny i Izbica), Kraśnik (m. Kraśnik, Kraśnik, Dzierzkowice i Urzędów), Łuków (m. Łuków, Łuków i Stanin), Radzyń Podlaski (m. Radzyń Podlaski, Radzyń Podlaski i Borki), Tomaszów Lubelski (m. Tomaszów Lubelski i Tomaszów Lubelski) oraz powiatów: bialskiego, chełmskiego, zamojskiego, biłgorajskiego, hrubieszowskiego, krasnostawskiego, kraśnickiego, łukowskiego, radzyńskiego, tomaszowskiego. W warsztatach wzięło udział 31 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

- 3) W dniach **24-25 sierpnia 2021 r.** odbyły się warsztaty dla jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład pozostałych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych: Puławy (m. Puławy, Kazimierz-Dolny, Końskowola, Puławy, Janowiec i Żyrzyn), Janów Lubelski (Janów Lubelski, Modliborzyce, Dzwola i Godziszów), Opole Lubelskie (Opole Lubelskie, Poniatowa, Chodel i Karczmiska), Parczew (Parczew i Siemień), Ryki (Ryki, Dęblin i Stężycza), Włodawa (m. Włodawa i Włodawa) oraz powiatów: janowskiego, opolskiego, ryckiego, parczewskiego, włodawskiego. W warsztatach wzięło udział 22 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

W nawiązaniu do warsztatów dotyczących ZIT, przeprowadzono **16 roboczych spotkań konsultacyjnych dla jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład MOF**. Spotkania odbyły się stacjonarnie, w siedzibie DZ RPO, w dniach **7-9 września 2021 r. i 14-16 września 2021 r.** łącznie w roboczych spotkaniach konsultacyjnych uczestniczyło 96 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące uczestników przedmiotowych spotkań.

- 1) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Biłgoraja (m. Biłgoraj, Biłgoraj, Gmina Księżpól, Powiat Biłgorajski) odbyło się w dniu **7 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 3 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 2) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Janowa Lubelskiego (Janów Lubelski, Modliborzyce, Dzwola, Godziszów, Powiat Janowski) odbyło się w dniu **7 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 7 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 3) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Krasnegostawu (m. Krasnystaw, Krasnystaw, Siennica Różana, Łopiennik Górny, Izbica, Powiat Krasnostawski) odbyło się w dniu **8 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 8 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 4) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Kraśnika (m. Kraśnik, Kraśnik, Dzierzkowice, Urzędów, Powiat Kraśnicki) odbyło się w dniu **8 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 7 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 5) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Łukowa (m. Łuków, Łuków, Stanin, Powiat Łukowski) odbyło się w dniu **8 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 8 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 6) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Hrubieszowa (m. Hrubieszów, Hrubieszów, Powiat Hrubieszowski) odbyło się w dniu **9 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 8 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 7) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Parczewa (Parczew, Siemień, Powiat Parczewski) odbyło się w dniu **9 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 9 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 8) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Radzyna Podlaskiego (m. Radzyń Podlaski, Radzyń Podlaski, Borki, Powiat Radzyński) odbyło się w dniu **9 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 4 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

- 9) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Ryk (Ryki, m. Dęblin, Stężycza, Powiat Rycki) odbyło się w dniu **14 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 6 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 10) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Tomaszowa Lubelskiego (m. Tomaszów Lubelski, Tomaszów Lubelski, Powiat Tomaszowski) odbyło się w dniu **14 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 3 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 11) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Włodawy (m. Włodawa, Włodawa, Powiat Włodawski) odbyło się w dniu **14 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczył 1 przedstawiciel jednostki samorządu terytorialnego.
- 12) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Opola Lubelskiego (Opole Lubelskie, Poniatowa, Chodel, Karczmiska, Powiat Opolski) odbyło się w dniu **14 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 13 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 13) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Białej Podlaskiej (m. Biała Podlaska, Biała Podlaska, Powiat Bialski) odbyło się w dniu **15 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 3 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 14) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Puław (m. Puławy, Kazimierz Dolny, Końskowola, Puławy, Janowiec, Żyrzyn, Powiat Puławski) odbyło się w dniu **16 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 6 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 15) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Zamościa (m. Zamość, Zamość, Powiat Zamojski) odbyło się w dniu **16 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 4 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.
- 16) Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego MOF Chełma (m. Chełm, Chełm, Kamień, Powiat Chełmski) odbyło się w dniu **16 września 2021 r.** W spotkaniu uczestniczyło 6 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Kolejnym spotkaniem dotyczącym kształtu instrumentów terytorialnych, przeprowadzonym w ramach konsultacji społecznych, była **konferencja dla gmin tworzących partnerstwa w obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją**. Konferencja odbyła się w dniu **20 września 2021 r.** w Lubelskim Centrum Konferencyjnym w Lublinie. Zaproszenie do udziału w konferencji Marszałek Województwa Lubelskiego skierował do 140 gmin zagrożonych trwałą marginalizacją z województwa lubelskiego, zdelimitowanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (dalej: SOR) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego do 2030 (dalej: KSRR 2030). Konferencja poświęcona była w szczególności zagadnieniom wspierania zrównoważonego rozwoju terytorialnego w partnerskim modelu współpracy jednostek samorządu terytorialnego z obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją. Podczas spotkania przedstawione zostały planowane zasady wsparcia obszarów zmarginalizowanych w ramach projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, warunki realizacji IIT, metodyka tworzenia strategii terytorialnych, w tym strategii rozwoju ponadlokalnego. W konferencji uczestniczyło 79 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Po konferencji, w dniach **21-24 września 2021 r.**, odbył się **cykl 4 warsztatów dla przedstawicieli gmin zagrożonych trwałą marginalizacją**. Do udziału w warsztatach zaproszeni zostali przedstawiciele 140 gmin zagrożonych trwałą marginalizacją. W warsztatach uczestniczyło łącznie 91 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

D. Spotkania z gremiami opiniodawczymi

W trakcie konsultacji społecznych przedstawiciele UMWL uczestniczyli w następujących spotkaniach gremiów opiniodawczych:

- 1) Wypełniając obowiązek wynikający z art. 19a *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* w ramach konsultacji projektu Programu z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu **19 sierpnia 2021 r.** projekt Programu przedstawiono na posiedzeniu Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej oraz Środowiska przy Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Natomiast w dniu **25 sierpnia 2021 r.** projekt Programu przedstawiono na posiedzeniu plenarnym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
- 2) W dniu **30 sierpnia 2021 r.** zaprezentowano projekt Programu na forum Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego.
- 3) W ramach prezentacji programu na forum Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego odbyło się łącznie 9 spotkań – 2 spotkania na posiedzeniach plenarnych WRDS WL w dniach **9 września 2021 r. i 28 września 2021 r.** i 7 spotkań w ramach posiedzeń Stałych Zespołów Roboczych WRDS WL:
 - ds. Funduszy Europejskich – **15 września 2021 r.**
 - ds. Rolnictwa i rozwoju Obszarów Wiejskich – **16 września 2021 r.**
 - ds. Rynku Pracy, Zatrudnienia, Wynagrodzeń i Świadczeń Socjalnych – **17 września 2021 r.**
 - ds. Edukacji i Szkolnictwa Wyższego – **17 września 2021 r.**
 - ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości – **21 września 2021 r.**
 - ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia – **23 września 2021 r.**
 - ds. Infrastruktury i Transportu – **24 września 2021 r.**
- 4) W celu realizacji zasady partnerstwa Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 2 marca 2021 r. uchwałą Nr CCXXXVII/4286/2021 powołał Grupę wspierającą prace nad przygotowaniem Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027. Jej powołanie miało na celu wypełnienie rekomendacji dotyczących idei partnerstwa, zawartych w Uchwale nr 1/2020 Międzyresortowego Zespołu do spraw Funduszy Unii Europejskiej z dnia 22 października 2020 r. W celu zapewnienia przejrzystości i koordynacji procesu programowania oraz partnerskiej współpracy, pomiędzy szerokim gronem interesariuszy w przygotowaniu Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027, do składu Grupy zostali zaproszeni przedstawiciele 76 instytucji: strony rządowej (organów administracji rządowej właściwych ze względu na zakres programu), samorządowej (Zarządu Województwa Lubelskiego, innych jednostek samorządu terytorialnego) oraz partnerów społecznych i gospodarczych (organizacji pozarządowych, związków zawodowych, organizacji otoczenia biznesu, środowisk naukowych, instytucji o charakterze regionalnym). Pierwsze posiedzenie Grupy odbyło się w dniu **20 sierpnia 2021 r.** w trybie zdalnym. W posiedzeniu uczestniczyło 61 Członków Grupy lub wyznaczonych przez nich zastępców.

5. OPINIE ORGANÓW, INSTYTUCJI ORAZ ORGANIZACJI OPINIODAWCZO-DORADCZYCH SKUPIAJĄCYCH PRZEDSTAWICIELI REGIONALNYCH I KRAJOWYCH ŚRODOWISK GOSPODARCZYCH I PARTNERÓW SPOŁECZNYCH

A. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Na posiedzeniu plenarnym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 25 sierpnia 2021 r. opiniowany był projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*. Zapis z protokołu do przedmiotowego punktu brzmi: „2. Projekt programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego) – wysłano 30.07.21 r. Opinia pozytywna z uwagami Ministerstwa Infrastruktury”. Ministerstwo Infrastruktury zgłosiło łącznie 6 uwag, które zostały ujęte w załączniku do niniejszego sprawozdania.

B. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego

Po zaprezentowaniu projektu Programu w dniu 30 sierpnia 2021 r. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego (dalej: RDPP WL) zgodnie z opinią nr 1/2021 z dnia 30 września 2021 r. w sprawie projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, pozytywnie zaopiniowała projekt Programu. Zgodnie z ww. dokumentem, w opinii RDPP WL *realizacja Programu zapewni wzmocnienie i efektywne wykorzystanie gospodarczych i społecznych potencjałów naszego regionu. Realizowane projekty skierowane są również dla organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej, jako potencjalnych beneficjentów, sprzyjając aktywizacji społeczności lokalnych, a tym samym służących rozwojowi województwa lubelskiego.*

C. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego

Na posiedzeniu plenarnym z dnia 28 września 2021 r. strona pracodawców i pracowników Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego wydała pozytywną opinię na temat projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*.

Ponadto, każdy ze Stałych Roboczych Zespołów WRDS WL wydał niezależne opinie:

- Zgodnie z opinią nr 2/2021 Stałego Zespołu Roboczego ds. Funduszy Europejskich Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 15 września 2021 r. w sprawie projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, Stały Zespół Roboczy ds. Funduszy Europejskich WRDS WL pozytywnie zaopiniował projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*. Zgodnie z ww. opinią przedstawiony dokument stanowi wyznacznik zadań stojących przed regionem, określa sposoby osiągnięcia założonych celów, wylicza działania, grupy docelowe, wskaźniki. Dzięki Programowi możliwe będzie wdrożenie konkretnych przedsięwzięć i inwestycji, badawczo-rozwojowych, środowiskowych, transportowych, infrastrukturalnych, a także realizacja projektów społecznych służących rozwojowi województwa lubelskiego.
- Zgodnie z opinią nr 1/2021 Stałego Zespołu Roboczego ds. Rolnictwa i rozwoju Obszarów Wiejskich Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 16 września 2021 r. w sprawie projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, Stały Zespół Roboczy ds. Rolnictwa i rozwoju Obszarów Wiejskich WRDS WL pozytywnie

zaopiniował projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* w zakresie funduszy adresowanych do sektora rolnego.

- Zgodnie z opinią nr 2/2021 Stałego Zespołu Roboczego ds. Rynku Pracy, Zatrudnienia, Wynagrodzeń i Świadczeń Socjalnych Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 17 września 2021 r. w sprawie projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, Stały Zespół Roboczy ds. Rynku Pracy, Zatrudnienia, Wynagrodzeń i Świadczeń Socjalnych WRDS WL pozytywnie zaopiniował projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* w zakresie dotyczącym zwiększania spójności społecznej oraz zaspokajania potrzeb rynku pracy. Zgodnie z ww. opinią Zespół zarekomendował uzupełnienie grupy beneficjentów i odbiorców wsparcia w zakresie celu szczegółowego 4(b) o pracowników instytucji rynku pracy innych niż publiczne służby zatrudnienia.
- Zgodnie z opinią nr 2/2021 Stałego Zespołu Roboczego ds. Edukacji i Szkolnictwa Wyższego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 17 września 2021 r. w sprawie projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, Stały Zespół Roboczy ds. Edukacji i Szkolnictwa Wyższego WRDS WL pozytywnie zaopiniował projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* w zakresie modułu *Lepsza Edukacja*.
- Zgodnie z opinią nr 1/2021 Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 21 września 2021 r. w sprawie projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, Stały Zespół Roboczy ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości WRDS WL pozytywnie zaopiniował projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* w aspektach dotyczących gospodarki i przedsiębiorczości występujących we wszystkich proponowanych priorytetach, wyraził pozytywną opinię na temat Programu. Zgodnie z ww. opinią Zespół zgłasza następujące uwagi do projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*:
 - deficyty w sektorze rolno-spożywczym wymagają, zgodnie z przyjętym celem strategicznym, przeznaczenia w Programie Regionalnym funduszy na rozwiązanie specyficznych problemów w tym zakresie, np. w zakresie zagospodarowania surowców rolniczych jak np. maliny i inne owoce miękkie oraz pozostałe specyficzne dla regionu,
 - włączenie do Programu mechanizmu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS),
 - wszystkie działania w poszczególnych priorytetach powinny określać jako ich beneficjentów także spółki kapitałowe samorządów gminnych z większościovym udziałem gmin oraz podmioty gospodarcze tych gmin. Dotyczy to w szczególności Celu Polityki 1 i Celu Polityki 2, gdzie wśród beneficjentów pominięto spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, dotyczy to zwłaszcza Priorytetów I i II, Priorytetu VI Cel szczegółowy (4iii), Priorytetu VIII Cel szczegółowy 4(d). Rozszerzenie listy beneficjentów pozwoli na efektywniejsze wykorzystanie środków,
 - ujednoczenie definicji MŚP poprzez stosowanie w Programie definicji zgodnej z regulacjami w prawie polskim także w odniesieniu do spółek prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki,
 - przeznaczenie jak największej ilości środków dla MŚP w formie instrumentów finansowych. Są one powszechnie i łatwo dostępne dla wszystkich MŚP, procedura aplikacyjna i późniejsza realizacja jest bardzo przystępna (szybki okres podejmowania decyzji, możliwość wielokrotnego uzupełniania wniosku).

- Zgodnie z opinią nr 1/2021 Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 23 września 2021 r. w sprawie projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w zakresie polityki społecznej i ochrony zdrowia*, Stały Zespół Roboczy ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS WL pozytywnie zaopiniował projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, wskazując, że *przedstawione w projekcie rozwiązania mogą stanowić istotne wsparcie w realizacji potrzeb społecznych*. Zgodnie z ww. opinią Zespół zgłosił następującą uwagę do projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*:
 - wnosimy o konsultacje społeczne rozwiązań z zakresu polityki społecznej i ochrony zdrowia do programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027”, które nie zostały jeszcze doprecyzowane na poziomie rządowym.
- Zgodnie z opinią nr 1/2021 Stałego Zespołu Roboczego ds. Infrastruktury i Transportu Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 23 września 2021 r. w sprawie projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, Stały Zespół Roboczy ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS WL pozytywnie zaopiniował projekt programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* w zakresie funduszy adresowanych do sektora infrastruktury i transportu.

6. INFORMACJE NA TEMAT UWAG ZGŁOSZONYCH W RAMACH KONSULTACJI

W okresie od 28 lipca 2021 r. do 30 września 2021 r. (65 dni) wpłynęło ogółem **475 uwag** do projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*, zgłoszonych przez **154 podmioty**.

A. Uwagi do projektu programu – ujęcie statystyczne:

a) Zgłoszone uwagi według podmiotów.

W konsultacjach wzięło udział 14 kategorii podmiotów:

- Administracja rządowa i instytucje państwowe – 5 podmiotów – 43 uwagi
- Instytuty badawcze – 1 podmiot – 1 uwaga
- Izby gospodarcze – 2 podmioty – 2 uwagi
- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i porozumienia – 41 podmioty – 173 uwagi
- klastry – 1 podmiot – 4 uwagi
- kościoły i związku wyznaniowe – 1 podmiot – 1 uwaga
- organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, grupy) – 20 podmiotów – 73 uwagi
- organizacje pracodawców – 2 podmioty – 8 uwag
- osoby prywatne – 56 podmiotów – 120 uwag
- przedsiębiorcy – 16 podmiotów – 31 uwag
- spółdzielnie mieszkaniowe – 6 podmiotów – 6 uwag
- szkoły, uczelnie – 1 podmiot – 3 uwagi
- wspólnoty gruntowe – 1 podmiot – 3 uwagi
- Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego – 1 podmiot – 7 uwag

Średnia liczba uwag zgłaszanych przez pojedynczy podmiot wynosi 3. Należy dodać, że w niektórych przypadkach różne podmioty zgłaszały tę samą (jednobrzmiącą) uwagę.

b) Zgłoszone uwagi według zakresu tematycznego.

Uwagi, jakie splotnęły w ramach konsultacji społecznych dotyczyły szerokiego spektrum zagadnień i tak:

- 36 złożonych uwag odnosiło się do zagadnień dotyczących ogólnej koncepcji programu bądź części programu odnoszącej się do określenia ogólnego kierunku planowanych interwencji.
- 10 uwag miało charakter techniczny i odnosiło się do części dokumentu dotyczących: wykazu skrótów, warunków podstawowych – z poziomu horyzontalnego, finansów, instytucji w programie).
- 3 uwagi dotyczyły uzupełnienia Aneksu nr 3 do Programu *Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem*.
- 47 uwag odnosiło się do zakresu tematycznego Celu Polityki 1. *Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej*, z czego:
 - 3 uwagi odnosiły się do zagadnień ogólnego uzasadnienia dla ww. Celu Polityki,
 - 21 uwag dotyczyło Priorytetu I *Badania naukowe i innowacje*,
 - 23 uwagi dotyczyły Priorytetu II *Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu*;
- 75 uwag odnosiło się do zakresu tematycznego Celu Polityki 2. *Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji*,

gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej, z czego:

- 1 uwaga odnosiła się do zagadnień ogólnego uzasadnienia dla ww. Celu Polityki,
 - 29 uwag dotyczyło Priorytetu III *Ochrona zasobów środowiska i klimatu,*
 - 45 uwag dotyczyło Priorytetu IV *Efektywne wykorzystanie energii;*
- 10 uwag odnosiło się do zakresu tematycznego Celu Polityki 3. *Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności, z czego:*
- 1 uwaga odnosiła się do zagadnień ogólnego uzasadnienia dla ww. Celu Polityki,
 - 9 uwag dotyczyło Priorytetu V *Zrównoważony system transportu;*
- 186 uwag odnosiło się do zakresu tematycznego Celu Polityki 4. *Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych, z czego:*
- 3 uwagi odnosiły się do zagadnień ogólnego uzasadnienia dla ww. Celu Polityki,
 - 62 uwagi dotyczyły Priorytetu VI *Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowotnej,*
 - 16 uwag dotyczyło Priorytetu VII *Zwiększanie spójności społecznej,*
 - 90 uwag dotyczyło Priorytetu VIII *Zaspokajanie potrzeb rynku pracy,*
 - 15 uwag dotyczyło Priorytetu IX *Lepsza edukacja;*
- 108 uwag odnosiło się do zakresu tematycznego Celu Polityki 5. *Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych, z czego:*
- 3 uwagi odnosiły się do zagadnień ogólnego uzasadnienia dla ww. Celu Polityki,
 - 105 uwag dotyczyło Priorytetu X *Rozwój zrównoważony terytorialnie.*

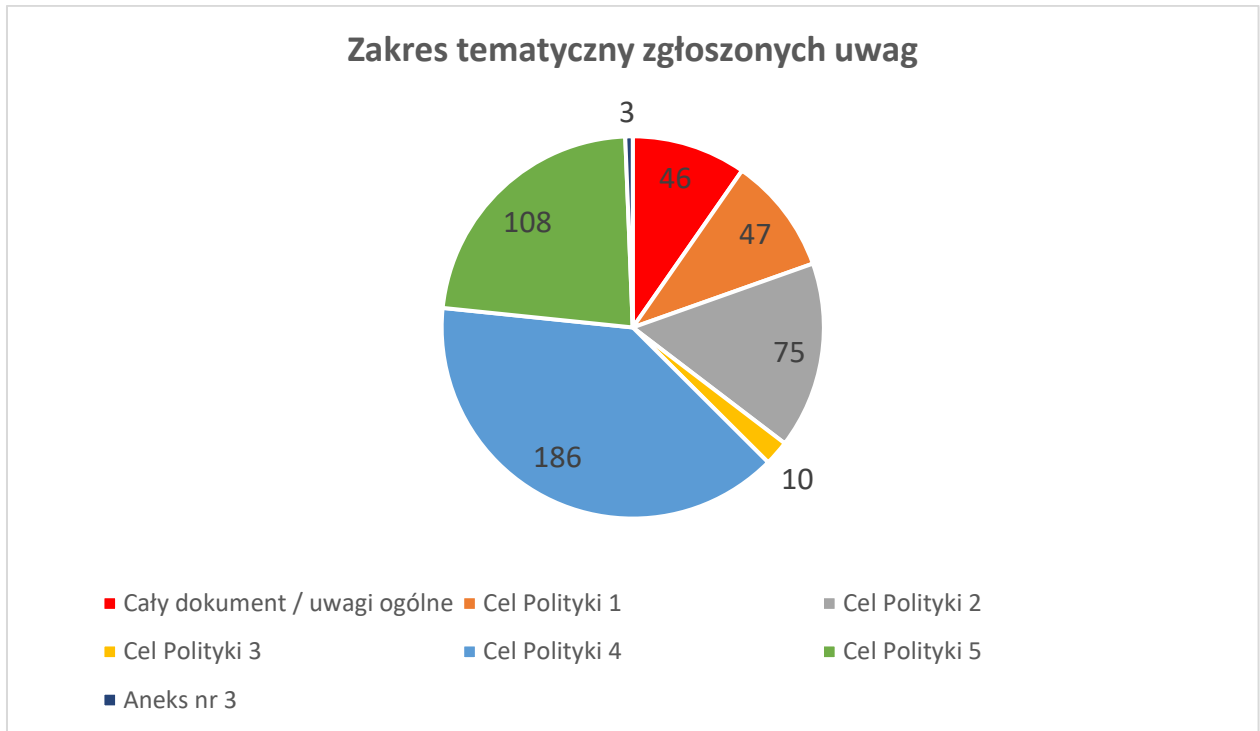
Wszystkie zgłoszone uwagi i wnioski zostały poddane dokładnej analizie i pogłębionej ocenie pod kątem możliwości uwzględnienia i wykorzystania w kolejnej wersji projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*. Przy weryfikacji uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie konsultacji zastosowano następującą ich klasyfikację:

- uwaga uwzględniona – w 59 przypadkach Instytucja Zarządzająca uwzględniła rozwiązania zaproponowane przez podmioty biorące udział w konsultacjach społecznych,
- uwaga uwzględniona częściowo – w 24 przypadkach Instytucja Zarządzająca częściowo uwzględniła rozwiązania zaproponowane przez podmioty biorące udział w konsultacjach społecznych,
- uwaga nieuwzględniona – w 387 przypadkach Instytucja Zarządzająca nie uwzględniła rozwiązań zaproponowanych przez podmioty biorące udział w konsultacjach społecznych. Ważną kwestią jest to, że spośród 387 przypadków uwag nieuwzględnionych było 149 identycznych uwag, powtórzonych przez 75 podmiotów,
- wyjaśnienie – w 5 przypadkach Instytucja Zarządzająca przekazała wyjaśnienia do zgłoszonych wątpliwości.

Należy zwrócić uwagę, iż szereg uwag nie mogło zostać uwzględnionych ze względu na fakt, iż zapisy programu muszą być zgodne m.in. z obowiązującymi rozporządzeniami unijnymi dla perspektywy finansowej 2021-2027, projektem Umowy Partnerstwa 2021-2027 oraz podziałem interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027, tj. *Linia demarkacyjna - Podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027* (dalej: Linia demarkacyjna).

B. Uwagi do projektu programu – ujęcie graficzne

Wykres 1. Zakres tematyczny zgłoszonych uwag

Wykres 2. Sposób rozpatrzenia uwag

7. PODSUMOWANIE

Konsultacje społeczne projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* spełniły stawiane przed nimi cele: zapewniły swobodny udział społeczeństwa w dyskusji oraz umożliwiły zgłaszanie uwag do programu, który jest kluczowy dla przyszłości regionu. W czasie trwania konsultacji zachowana była zasada partnerstwa, czyli jak najwcześniejszego wspólnego podejmowania efektywnych decyzji oraz szerokiej partycypacji mieszkańców Województwa Lubelskiego, instytucji i podmiotów stanowiących partnerów społecznych i gospodarczych, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, a także Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczba zgłoszonych uwag oraz uczestnictwo wielu osób i podmiotów w spotkaniach, warsztatach i konferencjach potwierdziły szerokie zainteresowanie społeczne procesem przygotowania programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027*. Wyniki konsultacji społecznych wniosły ważny merytoryczny wkład i zostaną wzięte pod uwagę na etapie dalszych prac nad dokumentem.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1: Zestawienie uwag do projektu programu *Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027* zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych wraz ze stanowiskiem Instytucji Zarządzającej.